

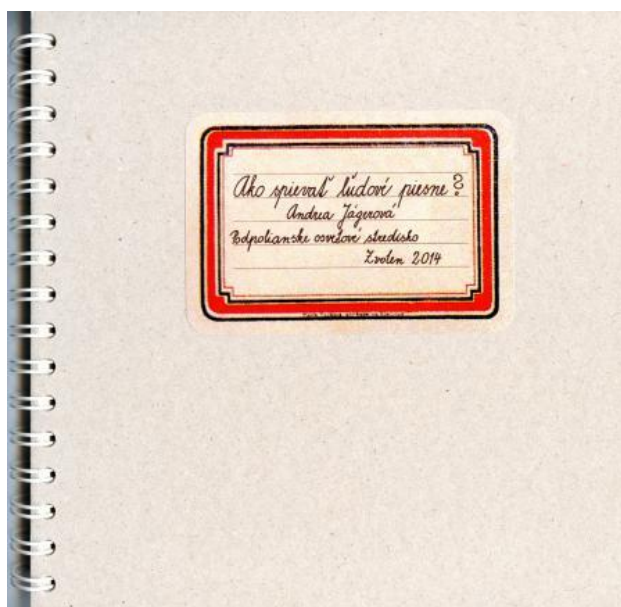
Folklorne hodnoty na Strednom Považí IV metodické školenie pre vedúcich DFS, FS a FSk -2018

Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici pripravilo 21. októbra 2017 metodické školenie pre vedúcich DFS, FS a FSk **Folklorne hodnoty na Strednom Považí IV** v Centre voľného času Lánska v Považskej Bystrici. Školenie viedli odborní lektori - choreograf Slavomír Ondejka Mgr. art. a bolo orientované na metodickú výučbu tanca a choreografické etudy a speváčka. Etnologička PhDr. Andrea Jágerová sa venovala dvom hlavným témam: Symbolom v ľudovej piesni a hlasovej rozcvičke, nácviku ľudovej piesne. V jesennom období každoročne organizuje vzdelávania a rovnako odborné semináre organizujeme po každom kole, či už regionálnej, či krajskej súťaži, tak pre detské ako i dospelé kolektívy folkloristov v regióne. Rovnako tomu bude aj budúci rok, keď pripravujeme regionálnu postupovú súťaž a prehliadku hudobného folklóru detí **KEĎ SI JA ZASPIEVAM (22. marca 2018)** a regionálnu postupovú súťaž a prehliadku folklórnych skupín **NOSITELIA TRADÍCIÍ (14. 4. 2018 v Papradne)** a tanečnú súťaž **ŠAFFOVA OSTROHA (TNOS, Trenčianska Turná)**. To všetko sú tie najvhodnejšie stretnutia, kde kolektívom i sólistom pripomínáme ako najlepšie pracovať s tanečným i spevným materiálom rovnako, prístup ku krojovému ošateniu, aby tradície predkov vo svojich obciach a regiónoch, boli zachovávané čo najvernejšie. Veríme, že sa s viacerými čoskoro stretneme a pre tých čo by mali záujem dozvedieť sa viac ponúkame zaujímavý metodický materiál:

Ako spievať ľudové piesne?

Spev už dávno nie je prirodzenou súčasťou každodenného života, spevná aktivita ľudí je prevažne veľmi obmedzená, podobne ako repertoár ľudových piesní u detí a mládeže. Na Slovensku pracuje množstvo umeleckých škôl, kde majú deti možnosť osvojiť si hru na rôznych ľudových hudobných nástrojoch, na tanečných odboroch sa vyučuje ľudový tanec, no interpretácii ľudových piesní sa pedagógovia stále venujú len okrajovo. Aj v mnohých folklórnych kolektívoch je príprava interpretov po speváckej stránke len druhoradá záležitosť. V mnohých ľuďoch je totiž dlhodobo zakorenený názor, že nie každý sa dokáže prejavíť ako tanečník, nie každý vie hrať na hudobnom nástroji, no spievať vie každý, to je človeku „dané“. Každý človek má dar spievať, lenže ak hlasivky neprecvičujeme v plnom rozsahu a znení, ľudský hlas sa nemá ako prejavíť, a tak sa rok čo rok zvyšuje počet „nespevákov“.

Prvoradou úlohou pri práci s ľudovými piesňami je preniesť ich z prirodzeného prostredia, respektíve z archívneho záznamu, na scénu tak, aby sa z ich výpovednej hodnoty i pri vyššej štylizácii ubralo čo najmenej. K tomuto procesu sú nutné mnohé informácie. Hľadať ich v teréne je dnes už veľmi náročné. Samotnému výskumu by malo predchádzať štúdium o genéze, klasifikácii, fungovaní piesní v prirodzenom prostredí a podobne, pretože čím viac o pesničkách vieme, tým dôveryhodnejšie ich dokážeme uviesť na scéne.

Niekoľko postrehov a poznatkov o interpretácii ľudových piesní i o ich živote v minulosti a dnes vám ponúka metodický materiál s názvom Ako spievať ľudové piesne? Adresovaný je spevákom a pedagógom ľudového spevu, učiteľom i vychovávateľom, ale ja verím, že si nájde cestu aj k viacerým záujemcom o tanečný či hudobný folklorizmus. Regióny môjho aktív - neho pôsobenia sú predovšetkým Liptov, Podpolanie a oblasť Krupinskej planiny, preto je aj táto publikácia zostavená na príkladoch zo stredného Slovenska, s väčším akcentom na ženský vokálny prejav.

Mnohé analyzované javy bolo náročné sformulovať do písomnej podoby. Osobitnou súčasťou metodického materiálu je preto zvukový CD nosič s rozličnými ukážkami speváckeho prejavu, ktoré dopĺňajú predkladaný text. Využila som snímky z vlastného terénneho výskumu a archívne nahrávky RTVS.

Veľmi si želám, aby všetky skromné skúsenosti, postrehy a zistenia, ku ktorým som počas niekoľkoročnej praxe dospela, boli dobrou a užitočnou pomôckou pre spevákov i „nespevákov“, pretože ešte stále je čo objavovať, „oživovať“ a ako povedal výnimočný interpret ľudových piesní a botanik Milan Križo:

„... našťastie je tu ešte dosť akoby „švihnutých“ obdivovateľov ľudovej piesne, ale i odborne fundovaných jednotlivcov, ba aj skupín či inštitúcií. Títo neraz so skromnými prostriedkami a s ne malým úsilím zachraňujú tieto skvosty, prebúdzajú ich do nového života, hoci dnešné existenčné podmienky týchto našich „organizmov“ sú skoro diametrálne odlišné od tých minulých, v ktorých vznikali a žili.“

Cena 10,- €

Pri objednávke kníh na dobierku účtujeme poštovné a balné 3,50 €

PhDr. Andrea Jágerová; e-mail: andrea.jagerova@osvetazvolen.sk

Podpolianske osvetové stredisko

Bystrický rad č. 1

960 26 Zvolen

tel.: 045/533 16 59

fax: 045/532 49 43

e-mail: osvetazvolen@osvetazvolen.sk